

Le eno je potrebno

ČASOPIS O ŽIVLJENJU V DOMU
LETNIK 14, MAREC 2024

Zgodba za postni čas

»Oče je imel tri sinove, ki jih je vsako nedeljo poslal k maši. Neke nedelje pa so namesto k maši šli na igrišče. Ko so videli, da se ljudje vračajo od maše, so se spomnili, da bo oče zvedel, kaj so storili, in objel jih je strah. Najmlajši, ki mu je bilo komaj sedem let, je planil v jok:

»Bojim se iti domov, ker me bo oče kaznoval.«
Drugi, malo starejši, je dejal: »Oče nas bo gotovo kaznoval, toda jaz se še bolj bojim tega, da nas bo Bog kaznoval. Če ne greš v nedeljo k maši po svoji krivdi, imaš greh.«

Najstarejši brat je dolgo molčal, nato pa dejal:

»Vidva govorita o krivdi, jaz pa mislim, da je huje to, da smo s svojim grehom razžalili Boga. On je tako dober do nas, mi pa smo tako nehvaležni. Jezus je za nas tri ure visel na križu, mi pa nismo hoteli biti z njim pri maši manj kot eno uro. Prosimo Boga, da nam ta greh odpusti.« Tako so tudi storili. Najmlajši se je kesal, ker ga je bilo strah očetove kazni. Drugi brat se je kesal, ker se je bal Božje kazni. Najstarejšemu bratu pa je bilo žal, da je razžalil dobrega Boga. To je pravo in popolno kesanje, kesanje prvih dveh pa je bilo nepopolno.

Postni čas nam ponuja možnost za kesanje in nov začetek, čeprav smo slabotni in velikokrat je naše kesanje polovično ter zgleda podobno kot ta molitev:

*»Gospod, saj bi prav rad služil, vendar le po urah.
Rad bi hodil za teboj, vendar ne zmeraj.*

Rad bi sprejel tvoj križ, vendar ne pretežkega.

Rad bi kaj žrtvoval, vendar ne sebe.

Rad bi ljubil, vendar ne preveč.

Rad bi začel, vendar šele jutri.«

Gospod, ne nehaš me nadlegovati, tvoja usta še vedno sprašujejo: »Boš začel danes?«

Gospod, pomagaj mi v tem postnem času, da se ti bom znal popolnoma darovati in da s teboj ne bom trgoval!

Vir : <https://revija.ognjisce.si/povejmo-z-zgodbo/22083-oce-in-skesani-sinovi>

Amicus Dei

• SVETNIKI - BOŽJI PRIJATELJI

Sv. Katarina Švedska, redovnica

Goduje 24. marca.

Zavetnica nosečnic; priporočajo se ji tudi v strahu pred poplavami.

Atributi: upodabljajo jo v redovni obleki bridiktink, največkrat z jelenom; z lilijo v roki; kako obvezuje ranjenega reveža; pri obhajilu na smrtni postelji.

Imena: Katarina, Kaja, Karin, Karen, Karina, Kata, Katalina, Katarinca, Kati, Katica, Katja, Katjuša, Katka, Katra, Katrca, Katrina, Ketj, Ketrin, Katarinca, Katarinica, Katia

Ime izhaja iz grščine, kar pomeni »čista žena«.

Rodila se je leta 1311 na Švedskem, umrla pa 24. marca 1381 v Vadsteni, prav tako na Švedskem.

Družina: bila je drugorojena v družini z osmimi otroki. Njen oče je bil vitez Ulf Gudmarsson, mati pa sveta Brigita Švedska.

Poročila se je s plemičem Egartom Kirnskim.

Čudeži: na čudežen način naj bi rešila mesto Rim pred naraslo Tiberio, ki je že prestopala jezove. Na njenih romanjih naj bi jo večkrat spremljali in varovali svetniki v podobi jelena.

St. Catherine of Sweden.

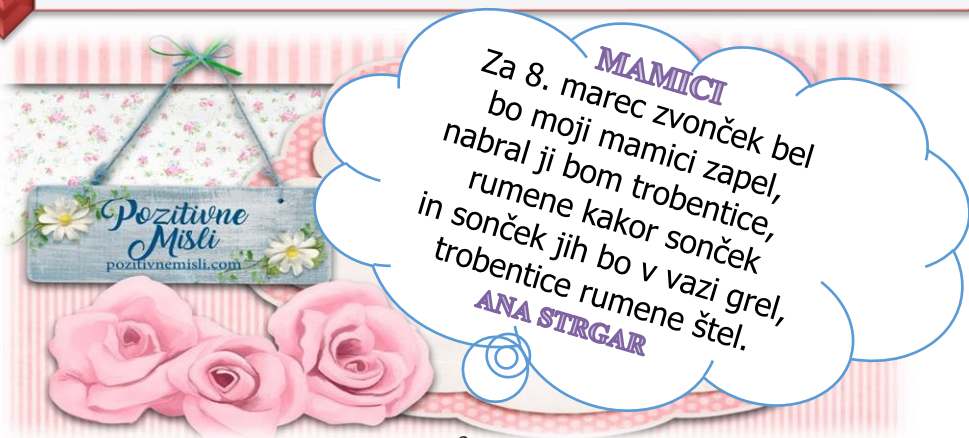
Beatifikacija: proces razglasitve za svetnico ni bil nikoli dokončan, je pa papež Inocenc VIII. leta 1484 dovolil njeno češčenje.

Katarina je po zgledu svojih vzgojiteljic v samostanu Rieseberg želela postati redovnica, vendar se je na očetovo željo zelo mlada, stara komaj štirinajst let, poročila. Njen mož je bil pobožen plemič in skupaj sta sklenila, da bosta tudi po poroki živela deviško. Živela sta skromno, Katarina se je oblačila preprosto, brez lepoticja in nakita. Sveto leto 1350 je dočkala v Rimu, kamor je odšla za svojo materjo, sv. Brigito, ki je tam ustanovila red bridiktink ali red Odrašenika. Tu je Katarina tudi zvedela za smrt svojega bolehnega moža in, čeprav si sprva tega ni želela in je imela veliko domotožje, je kar triindvajset let ostala pri materi. V Rimu je napredovala v krepostih, živela je samostansko življenje, v katerem so se prepletali molitev, delo, počitek in izkazovanje dobrotelnosti. Odlikovala se je v veliki ljubezni do ljudi okoli sebe. Z materjo je večkrat romala, obiskali sta tudi Sveto deželo. Po materini smrti se je vrnila na Švedsko. S seboj je vzela njeno truplo in ga pokopala v samostanski cerkvi v Vadsteni, kjer je kmalu postala opatinja. Še enkrat se je za pet let vrnila v Rim, da bi dosegla potrditev reda in zbrala vse potrebno za materino razglasitev za svetnico. Papež je red potrdil, kanonizacije svoje matere Brigite pa ni dočkala.

»Kdor hrepeni po plačilu v drugem življenju, mora vdano prenašati vse težave tega življenja.«

Vir: svetovni splet
Pripravila Marica

LITERARNI KOTIČEK

Nove poti

Hodim skozi gozd in gledam hrast mogočni,
njegove veje so dom veverici poskočni.
»Daj svoje roke!« srce mi tiho reče
in takoj zaslišim zvoke sreče.

Pohitim do potoka, ogledala neba,
kjer kópa se lepota tega sveta.
»Daj svoje noge!« hitrost mi šepeta,
»upočasni čas tega norega sveta!«

Povzpnem se na hrib pri moji hiši,
veter mi lase mrši in po dežju zadiši.
V vetru glas zaslišim: »Daj svoj pogum,
da na svetu zmagal bo razum!«

Roke svoje prijatelju osamljenem dam:
»Pohitiva naprej, skupaj, nisi več sam!
Zdaj sva dva, skupaj lažje tečeva.«
Začutim, da se približam sreči, nič ni treba reči.

Prav takrat, kadar delim, več dobim.
Zdaj nove poti v življenju odkrivam:
V šibkosti je moč, v srcu je zmaga,
vse to nam k sreči pomaga.

Maksim Dolinar, 7. a, OŠ Rovte

GLASBA V CERKVI

Najstarejša prvina krščanskega petja je enoglasno petje t.i. psalmov, pesniške zvrsti, ki izraža ali tožbo, prošnjo, pokoro, čaščenje ali hvalo in zahvalo. Strogo enoglasno petje je bila močna vokalna umetnost, čeprav se vse kultno doživljanje izraža v eni sami preprosti melodiji.

Sprva so ga izvajali v samostanih oz. na korih njihovih cerkva, od tod tudi naziv KORAL za to vrsto srednjeveškega liturgičnega petja, oz. točneje gregorijanski koral, imenovan po papežu Gregorju Velikemu, ki je dal

urediti že obsežno zbirko koralnih napevov in jim tudi določil mesto v liturgiji. (Na tisočletni risbi vidimo papeža Gregorja, ki narekuje pisarju svoje besedilo.)

Dolga stoletja so v različnih obdobjih cerkvenega leta, kot so advent, božič, post, velika noč, Marijini prazniki ..., uporabljali točno določen koral. Ko pa so začeli v samostanih zapisovati tudi glasbo s pomočjo notnega črtovja, je prizadevanje za novo zvočno izražanje rodilo večglasje, melodije so se začele izmenjavati z več glasovi in to izključno moških pevcev.

V rimskem cesarstvu je postalo krščanstvo državna vera, a se je z razpadom cesarstva na zahodno in vzhodno tako tudi razdelilo glasbeno izročilo. Zahodni del, s središčem v Rimu, je začel razvijati zahodno krščansko glasbo, ki so jo vzpodbujali v samostanih in zlasti v cerkvenih krogih. Kasneje je postala temelj danes splošno znani klasični glasbi. V vzhodnem delu cesarstva pa so ostali pri ohranjanju starega glasbenega obredja, tako so danes občutne razlike med obema.

Vzporedno z razvojem petja so se razvijali tudi glasbeni instrumenti, ki pa kot spremljava petja v cerkvah niso bili vključeni. Cerkev je takratna glasbila namreč zavračala kot neprimerna, ker so na njih igrali na domačih veseljačenjih, na (nespodobnih) cirkuških prireditvah in vojaških paradah. Edino glasbilo, ki ni bilo sporno, so bile ORGLE, ki so še danes nepogrešljive v času čaščenja in verskih obredov.

Zanimivo pa je, da se je igranje na orgle razmahnilo najprej na srednjeveških dvorih, saj so bile znak bogastva in razkošja. Z izboljšavo kvalitete glasu pa so jih od 9. st. vse bolj vgrajevali tudi v cerkve. Največje orgle pri nas so v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani.

Tudi glasba in glasbila imajo svojo zavetnico, zelo priljubljeno svetnico Sv. Cecilijo. Upodobljena je z instrumenti in angeli, a največkrat igra na orgle.

Sodobna cerkvena glasba sicer neguje in vzpodbuja pevca in poslušalca s smiselnimi in preišljenimi besedili in glasbo, a v cerkvenem obredju včasih primanjkuje koralne zvrsti glasbe, ki pa ostaja bogata dediščina krščanske cerkve od njenih začetkov in skozi ves srednji vek.

Vsi pa vemo, kako močno bogoslužne pesmi in glasba vplivajo na našo dojemljivost, ko najdemo tolažbo, zavetje in bližino z Njim.

Zapisała L. J. Podgornik

LEPO JE BITI

Lepo je biti za nekoga »beseda«,
varno zavetje, nežna toplina,
lepo je biti za nekoga bližina,
modrost, ki ne bo nikoli minila.

Lepo je biti za nekoga smeh in milina,
ter milost, ki se mu je zgodila.

Lepo je biti trdnost, opora,
Odsev, ki ne izgine.

Lepo je biti srce, ki dan in noč bije.

Lepo je biti prvi učitelj in prva modrost,
angel varuh

in nekdo, ki pokaže, kakšen je Bog.

Lepo je biti nekdo, ki pokaže, da svet je veliko igrišče,
kjer v veselju igra se mamino pišče.

Lepo je biti oče in mama,
lepo je biti za nekoga spomin, ki večno traja ...

Tadeja Gnezda

Alenka Veber: Skodelica kave

V liturgičnem koledarju 25. marca praznujemo Gospodovo oznanjenje. Praznik se je v ljudski pobožnosti hitro uveljavil, predvsem z vsakdanjo trikratno molitvijo: zjutraj, opoldne in zvečer, ko se oglasijo zvonovi in molimo: »Angel Gospodov je oznanil Mariji ...« Na dan krščanskega praznika praznujemo tudi materinski dan, ko še posebej v katoliški cerkvi poudarjamo pomen materinske ljubezni in hvaležnost za materinsko poslanstvo. Nedolgo tega sem svoji mami, že dokaj naglušni, a še vedno dovolj modri, da je razumela moje besede, dejala: »Veš, mama, odkar sem odšla od doma, sem odrasla, ti si se pa postarala.« Moje odraščanje in prehajanje v zrelo in samostojno žensko je šlo mimo nje, tako kot je šlo mimo mene njeno staranje. Ne, nisva hodili druga mimo druge ali se odtujili. Niti me ni pustila na hišnem pragu neznane družine. Le rosno mlada naju je z bratom pustila oditi v svet. Od takrat zjutraj, opoldne in zvečer moli za žive in rajne naše družine. Vez med menoj in njo je trdna zaradi njene materinske in moje hčerinske ljubezni. Ko se vračam v najin dom, mi sleherni trenutek daruje svojo ljubezen. Za njo bom, dokler se najini zemeljski poti ne ločita, vedno otrok, tisti mali otrok, ki mu bo, tudi ko že skoraj ne bo več zmogla, želela izkazovati svojo ljubezen na njej lastni način. Tega ji ne morem in nočem preprečiti. Tako kot ji ne morem preprečiti, da se ne bi od jutra do večera mučila s kidanjem snega ali pa puljenjem plevela. V delu, tudi če se komu zdi, da za prazen nič, je mama našla smisel svojega življenja. Jaz pa skrbim, da bi bila jesen njenega življenja lepa in topla. Ob današnjem prazniku Gospodovega oznanjenja

vam želim, da ne bi pozabili, kako je bilo slovensko ljudstvo od nekdaj vdano Božji Materi Mariji. Po njenem materinstvu je posvečeno materinstvo vseh mater sveta.

Ob materinskem prazniku pa se spomnite svojih mater ali pa si v spomin priključite Cankarjevo mater, ki mu je v njegovi mladosti, polni pomanjkanja, dajala življenjski pogum in upanje v boljšo prihodnost. Spomnite se na Skodelico kave

in zlobni glas: »Pustite me na miru! ... Ne maram zdaj!« Čeprav se je pisatelj tolažil, da ji bo porekel tisto besedo, tisto ljubeznivo, za katero je ogoljufal njeno ljubezen, tega ni rekel ne zvečer ne drugi dan in tudi ne ob slovesu ... Ko mu je tri ali štiri leta pozneje v tujini tuja ženska prinesla kavo v izbo, ga je v srcu tako močno zaskelilo, da je kriknil od bolečine. »Srce je pravičen sodnik in ne pozna malenkosti,« je zadnji stavek, s katerim Cankar zaključuje svojo črtico Skodelica kave. Če imate še živo mamo, ji danes vi skuhajte skodelico kave. Nikar je ne zatajite. Vsak drug spomin je lahko zabrisati s kesanjem in z blago mislijo – tega ni mogoče zabrisati. Črn madež je na srcu in ostane tam na vekomaj.

Duhovna misel – Radio Prvi

SPOMINSKE DROBTINICE

Muzikal Kekec Miklavževega vrtca

Septembra smo se vzgojiteljice Modre in Vijolične sobe odločile, da letos staršem na božičnici pripravimo malce drugačen nastop. Odločile smo se zaigrati muzikal Kekec. Posvetile

smo ga 60-letnici prvega slovenskega barvnega filma. Otroci so bili nad idejo navdušeni. Za začetek smo si ga ogledali in pričeli z vajami pesmi iz filma Kekec. Nadaljevali smo z vključitvijo besedila med pesmi, nato kostumografijo in imeli vaje vse do našega premiernega nastopa 18. 12. 2023. Poželi smo bučen aplavz gledalcev in veliko lepih besed, ki so govorile o tem, da smo res naredili veliko zgodbo.

V nadaljevanju smo se odzvali vabilom in se z muzikalom Kekec predstavili OŠ 8 talcev, otrokom vrtca Kurirček, starostnikom v DMM, odigrali smo ga v OŠ Rovte in v vrtcu Cerknica. Pred kratkim pa smo se dogovorili, da ga zaigramo tudi za prvo damo Poljske. Scenarij bo preveden v poljščino. Veseli smo odziva gledalcev, ki jih je bilo do sedaj

nekaj manj kot 500. Otroci v muzikalu uživajo in ga z veseljem igrajo. Vzgojiteljice smo navdušene nad njihovim potencialom in njihovimi sposobnostmi, ki so jih izkazali.

Ob tej priložnosti se zahvaljujemo vsem, ki so nam po svojih zmožnostih pomagali pri izvedbi. Skupaj nam je uspelo.

Mojca Demšar

Biti mati

Pomladanski dež je tiho s svojimi kapljicami napojil tla. Dajal je vlago koreninam, iz katerih bo pognalo zelenje. Noč se je počasi spuščala in s svojo tišino objemala vas. Tudi ptički so utihnili, potem ko so neutrudno žvrgoleli ter letali z vejice na vejico, nabirajoč primerno gradivo za svoja gnezda. Pomladanski čas prebujata naravo in vse, kar je povezano z njo. Vključno z ljudmi.

Okna hiš so se svetila od prižganih luči. Večerna opravila so potekala po vasi. Tudi tukaj, v DMM, potekajo večerna opravila, ki se bodo dogajala vso noč, glede na naravo dela.

Grem na prvi obhod. Stopim v prvo sobo in tako nadaljujem v naslednje. Budne obgovorim. Govorim tiho, da ne motim tistih, ki so v polsnu ali so komaj zaspali. Vsak obhod je pomemben ter natančen, prvi pa toliko bolj, ker se deli predpisana dodatna terapija, če je to potrebno. Pridem do

sobe številka 15. V njej so štiri postelje. Gospe, ki so tukaj, so budne. Glasno in živahno se pogovarjajo. »Dober večer, dekleta,« pozdravim. »Dober večer, sestra,« veselo odzdravijo. Ena izmed njih reče: »Če smo me dekleta, ste vi mati?« Potem pa hitro doda: »Ali nas vzamete za svoje?«

Presenečena nad takšnim vprašanjem, utihnem. Obstanem sredi sobe. Prva misel, ki se mi porodi, je: imam 40 let, ona pa 90, kako bi bila mati?! Potem pa beseda »mati« zadoni v moji glavi, kot bi jo prvič slišala ali ravnokar spoznala njen pomen. Misli mi tečejo kot hudournik, ki s svojo močjo lomi prepreke pred seboj: ko ženska zve, da je noseča, kakšen nepopisen občutek sreče, veselja, radosti, blagoslova doživi.

Položi roko na trebuh in čuti prve gibe. Srce matere trepetaja pri vsakem gibu.

Porod, ko zasliši jok in dete stisne na prsi, pozabi na vse bolečine, samo ljubezen še čuti.

Prvi skupni čas z vso pozornostjo preživi ob njem.

Vrtec, prvi odhod od doma, njegova bolečina ob tem je tudi njena.

Šola, zopet novo okolje, mati trepetaja vsak dan posebej.

Ocene, vrstijo se takšne in drugačne ... Tudi enka pade, otroku se zdi, da jo je dobil neupravičeno, joka, mati ga tolaži, uči se »težko« snov skupaj z njim.

V vrtincu pubertete, muhavosti hormonov se jok in smeh nepredvideno izmenjujeta. Mati kot skala stoji, potrpežljivo prenaša, boža, tolaži, samo Bog ve, kje najde moč za potrpljenje, ljubezen, sprejemanje ... Vrstijo se različni dogodki, vzponi in padci, spodrsljaji ter odločitve, vredne vse pohvale ... Pride čas za odhod od doma. Mamin objem v slovo, blagoslov, najdragocenejša popotnica.

Misli se mi umirijo. Ostane samo ena v glavi, kot otrok in mati hkrati, vzdihnem. Tiho zašepetam: »Hvala Ti, hvala za te darove, Mati vseh mater, hvala Ti, sveta Marija, za izkušnjo biti otrok in izkušnjo biti mati, hvala, skozi našo molitev Tvojemu Sinu.

Poravnam se, obrišem lica, stopim do postelje gospe, položim ji roko na ramo ter spregovorim: »Vzamem vas za svojo.« »Hvala ti, sestra,« reče z vedrim nasmehom. S palcem ji pokrižam čelo in zaželim lahko noč.

Iz dnevnika nočne sestree

AKTIVNOSTI

V PREŠERNEM VZDUŠJU, POGOVORIH,
DRUŽENJU ...

S SVOJCI, PRIJATELJI, OTROKI,
PROSTOVOLJCI, ZAPOSLENIMI ...

**BRALNA
URICA**

telovadba

**RDEČI
NOSKI**

kino,
pogovorne
skupine

knjižni
klub

druženja ...

Meni pa je dobro, da sem blizu Tebe, moj Bog.

Ps 73,28

Jožef Kopal

Blagor vam, ker ste se že tukaj veselili srečne večnosti.

PARI: Poveži prve in druge dele imen slovenskih naselij.

**BABNO
BOHINJSKA
ČRNI
GORNJI
IVANČNA
KOČEVSKA
KRANJSKA
MIRNA
POLHOV
RIMSKE
ROGAŠKA
SLOVENSKE
VELIKA
VELIKE**

**LAŠČE
NEDELJA
GRADEC
GORICA
BISTRICA
GORA
KONJICE
SLATINA
KAL
GRAD
REKA
PEČ
POLJE
TOPLICE**

SMEJALNICA

LASTNIKI

Policaj vozniku: »Ste vi lastnik tega avtomobila?« No, če je čist, si ga lasti žena; če je kje kakšen ples, ga vzame hči, če je nogometna tekma, moj sin, kadar je treba »tankati«, ga pa prepustijo meni.«

ZAMENJANE VLOGE

»V naši družini so se vloge popolnoma zamenjale!« reče Stane prijatelju.
»Kako to misliš?« »Ja, pes mi zdaj prinaša copate, žena je začela pa lajati name.«

GOSPODARICA naroči hišni pomočnici: »Odojka boste zvečer servirali z limono med zobmi in peteršiljem za ušesi.« Hišna pomočnica zaskrbljena: »Ampak gospa, ali ne bom videti smešna?«

D. K.